

מסורת הש"ס

(א) [ג'ל' בכתב] (ב) ח'י' פ"י
ע"כ ע"כ ע"כ (ג) [ח'ל' ג']
(ד) [ע"כ מ:] (ה) ג'י' מהר"ם
ע"כ ע"כ ע"כ ע"כ ע"כ
א"פ"י וכו' (ו) [כ' ו' פ"ג]

הגהות הב"ח

(א) בשבטא אקור ועד
שישג ומשמח חלית וכו'
פ"ח עד שירשיב שומר:
(ב) אם אינו מניח כלל
וא"ו י' נמחק: (ג) רש"י
ד"ה מותר וכו' וחומס
בירו ש"י: (ד) חו"ט ד"ה
החם לו מפרשיה לעיל
י"ב כ"ף ט' ד"ה י"ג:
(ה) ד"ה המטהר וכו'
ויפסי' מלמטה:
(ו) בא"ד בנחמ
כשהפקדו: (ז) בא"ד
אין להחיר כיון שהוא
מירש: (ח) בא"ד ח"ל
ד"פ"י וכו' מפתח וחומס
ועלה מפרס: י"ב פירוש
דשםא דמל' ועוד
טובים אחרין אף בשם
מפתח וחומס ה"ל דקמי'
עד שיכח ומשמח ככל ג"מ
אקור אף כיון שיש
וחומס ועלה מפרס אין
השומר כ"י דאף ביו"א
ונכנס מותר אפי' אין
מפתח וחומס: (ט) ד"ה
וחלון וכו' שיכנס בו
העובד כוכבים אפי' הוא:

מוסף רש"י

המטהר יינו של עובד
כוכבים. ישראל עדין
עונים על עבדים שחית
כדי למכור לפרעא ואין
טוב משת לעבדים עד
שמכרו לחור וכו' וטוב
ברשותו על עבדים יעדי'
... והלכה כרובא לו
התקבלתי. אם כותב לו
העבדים התקבלתי מתוך
מפתח. כלומר הריני כאלו
קבלתי משת. אפי' מעבד
כדי להילטי אין מנחמתי
כלל פ"ח שהלכתי (ו)..
מותר. אם יש מפתח או
חומס כ"י ישראל (ז)..
היה מעשה בית שאן
ואסרו. דכיון דיש לו מטה'
על אחויו אין מנח' דבני
עבד. אלא מטה' שאני על
אחויו אין מנח' שיש לו עליו
חור דמי. דקמי' רשע הלא
כותב לו התקבלתי מתוך
מפתח מותר (ח)..
הדר ע"ד רבי
י"פ"מ"א

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה

ס.א.

עין משפט
גד מצוה

ק א מ"י פ"י מה' מ"א
הלכה ט פ"ג לאין
קמ' עוש"ע י"ד ט' ק"ה
פ"ד ה':
ק א ב ג ד ה ו ז ח ט
ג ד ה ו ז ח ט פ"ג
ג ד ה ו ז ח ט פ"ג
לאין קמ' עוש"ע י"ד ט' ק"ה
פ"ד ה':
ק א ב ג ד ה ו ז ח ט
ק א ב ג ד ה ו ז ח ט
ק א ב ג ד ה ו ז ח ט
פ"ג ט פ"ד ט:

דקאזיל מיניה ומיניה. שהולך ומתגלגל הכלי כל שעה ע"י שהוא מגלגלו ומורידו לצור הלכך שלא נחממו לא דמישיעין דלמח נגע: **בג"ב** המטהר יינו של עובד כוכבים. שעשאו ככשרות למוכרו לישראל ולא נתן דמים עכשיו לעובד כוכבים עד שימכרו וטמאו כרשותו של עובד כוכבים: מותר.

דמירתת ליה עובד כוכבים ולא נגע דלמח דלמח חזו לו הנך ישראל דעברי כרה"ר ומפקדנה ואפילו אין מפתח וחומס (א) שרי והוא שאין לו כלום על אחויו וכו' כגון שכתב לו התקבלתי מתוך דלמתינת לקמן בא"ד כ"ג: **ר"ש בן אלעזר** כו'. מפרש בגמרא (ע"כ): **ומטהר יינו של עובד כוכבים כו' מותר.** אם היה פתוח לרשות הרבים כדפרי' לעיל: **אבל אם רוצה כו'.** שהיו נעשה לו משכון הואיל ויש לו מלוה על היין אסור דלא מירמת דכבר אי חזו לא מפקדנה דכי מצע לי אמנח דדי הוא: **גמ' רוכלון.** מוכרין בשמים וישראלים הן עובדין מעיר לעיר ומירתת עובד כוכבים דלמח חזו לי דנך רשות הרבים: **דלמח וכו'.** שאין נכנסין בה אלא ברשות וכו' דע"י כי עיילי בה ומנח למיקס עלה הריהו שמהא: **וחלון כלה"ר דמי.** אפילו בית פתוח למח וחלון פתוח לחצר כרה"ר כנגד פתח הבית כמאן דפתוח לרה"ר דמי. לשון אחר חלון של ישראל פתוח כנגד פתח הבית כרה"ר דמי וכו' עקרי: דרך אשפה לעמוד בני אדם עליה: **דיקלא.** דקל של ישראל נגד הפתח ומחירא העובד כוכבים עכשיו יעלה ליעול פירות ורצתי נוגע: **פסוק רישא.** של דקל ומעמה אין זו פירות: **ומאן דאסר.** מימר אמר עובד כוכבים למה ליה דלקילי התם:

התם דקאזיל מיניה ומיניה. פ"ה שהולך ומתגלגל כל שעה ע"י שהוא מגלגלו ומורידו לצור הלכך שלא נחממו לא דמישיעין דלמח נגע לפי הדומה משמע שרש"י רוצה לומר דמנע עובד כוכבים שלא נכוונה ע"י דבר אחר אסור כדפרי' והלא שהכשירוהו נחממו היינו לפי שלא היה אחוזו בידו אלא סמוך לצור וזרקא ומ"מ שלא נחממו אסור אע"פ שזריקה כוז טהור כיון שהוא סמוך החמירו בין דלמח נגע וכן פירש רש"י בשם רש"י וחלק בין זורק מכנגדו לזורק למרחוק מיהו לא יתכן כדפרישית לעיל (ו):

המטהר יינו של עובד כוכבים. פירוש רש"י במהדורא בתרא כגון שכתב לו התקבלתי הריהו ליה יינו של ישראל ודקמתי סיפא והו סיפא פירושא דרישא דבית הפתוח לרה"ר ובעיר שישראלים ועובדי כוכבים דרים בה מותר ואע"פ שאין מפתח וחומס בני ישראל ואע"ג דנגמרא כדברימא עניין בינו של ישראל בחצר אחרת שאין ישראל כל בהקשה ר"מ מפתח וחומס הכא שאני כיון שפתח פתוח לרה"ר בעיר שכולה עובדי כוכבים אסור ואף כדפרישית פתוח כיון שאין כלן מפתח וחומס בהקשה ר"מ היכי פריך נגמרא הא איכא רוכלון המחזירין בעירות וכו' מה ידעו הרוכלין שיראו היין בביתו של עובד כוכבים בלא מפתח וחומס שהוא של ישראל שירא העובד כוכבים מהם כי אין לדמות לעיר שישראל ועובדי כוכבים דרים בה שהחיר רש"י כאן אף בלא מפתח וחומס דהתם ירא העובד כוכבים שמה אחרת אחר לישראלים הדרים שם לתם לב על יינו אבל רוכלים עובדים לפי שעה מה ידעו ועוד שמדמה אשפה ודיקלא לפתח פתוח וכו' מה ככרל היא זו שניח העובד כוכבים ליגע בין שהוא אצלו בלא מפתח וחומס מיראת מקרה שיכנס ישראל הדך בעיר על אשפה או יעלה על הדקל ועוד למאי דמפרש נגמרא אי לח"ק אי לר"ש בן אלעזר דאפילו בעיר שכולה עובדי כוכבים אחר מותר משום דעובד כוכבים מירמת וזה תימה דנראה שיש שאין שם מפתח וחומס יחוש פ"ח יבאנו הנפקד כי אין לומר כוכבים ירא מן המוכר פ"ח יעליל עליו כי מה חושש המוכר אם יבאנו הנפקד ועוד מאחר דמיירי בעובד כוכבים שכתב לו התקבלתי ומעמה מה חילוק יש בין עובד כוכבים זה לעובד כוכבים אחר אפי' בני המוכר יינו של ישראל הוא ועוד קשה דמדמתי סיפא והלא כותב התקבלתי מכלל דרישא לאו כהכי מיירי לכן נראה לר"מ להעמיד משנתנו שיש מפתח וחומס וכן פריש"י כפירושים ראשונים ובלא כבוד לו העובד כוכבים התקבלתי והלכך בעיר שישראל ועובדי כוכבים דרים בה ופתח פתוח לרה"ר אע"פ שהוא יינו של עובד כוכבים מותר כיון דמפתח וחומס בידו שהעובד כוכבים ירא פ"ח יראהו ישראל עורה ומזייף יגד לישראל שטיהרו ויפקדו (א) למכור יינו ולא דמי לעובד כוכבים שנמאץ בצד הבור של יין דלמירנה ביש לו מלוה עליו דהתם כיון שאין מפתח וחומס הלא לנו להחיר משום רוכלון שיראוהו עורה ומזייף יבינו שאותו יין של יוחא דאף בעיר שכולה עובדי כוכבים כיון שיש מפתח וחומס הלא לנו להחיר משום רוכלון שיראוהו עורה ומזייף יבינו שאותו יין של ישראל הוא וכן ירא ממקום דאיכא אשפה ודיקלא כמו כפתח פתוח ואחי נמי שפיר למחן דכרי נגמרא (א) שהפקדו בבית עובד כוכבים אחר אי לא מיישיעין לגומלין דבבית עובד כוכבים אחר היו יינו של ישראל שאין לעובד כוכבים האחר שום דבר על היין וכיון שיש מפתח וחומס אין לחוש שיערה הנפקד ומזייף אפילו בעיר שכולה עובדי כוכבים יש להחיר ויכ"י אסור כוכבים אחר עובד כוכבים שישראל דר בחצר אחרת מותר והוא שיש מפתח וחומס והלא חצר אחרת היא בעיר שכולה עובדי כוכבים כיון שאין מפתח וחומס לרה"ר בעיר שכולה עובדי כוכבים אסור ואע"פ שיש מפתח וחומס בידו ולא יועיל כלום פתח פתוח דמזיקי לה נגמרא בעיר שיש של עובד כוכבים שאין רוכלים עובדים דרך שם שלא ירגישו דכיון שלא כתב התקבלתי א"כ יינו של עובד כוכבים הוא וכן מנח' כוכבים דין של עובד כוכבים שישראל דר בחצר אחרת אסור לכ"ע אע"פ שיש מפתח וחומס וסיפא דקמתי והלא כותב התקבלתי הוא יינו של ישראל הלכך נמפתח וחומס שרי אבל בלא מפתח וחומס אין להחיר כיון (א) שברשות העובד כוכבים דבקל יבאנו ולא דמי להיחא דנמאץ בצד הבור שהמטר באין לו מלוה על היין דהתם איכא חרמי לעינותא יינו של ישראל וברשות ישראל דרשות ישראל מועיל כמו מפתח וחומס ולהכי מייתי לעיל ראייה מהך כדפרי' לעיל והכא דשישראל דר באותה חצר שהיין מונח שם לא שנא בינו של ישראל לא שנא בין של עובד כוכבים שרי אף בלא מפתח וחומס כדלמח ליה ר' יוחנן למנח תני אע"פ שאין מפתח וחומס שישראל דר באותה חצר חסוב כמו שומר דכני ביו"א ונכנס כדמתן אין השומר צריך להיות יושב ומשמר אע"פ שהוא יולא ונכנס כו' וא"מ היאך נוכח מנחמתי דיו"א ונכנס כני למתלה אף בלא מפתח וחומס כיון שהעמדתו ביש מפתח וחומס וכפ"ק דחולין (דף ג. וס.) מייתי לה להחיר אף למתלה דקא פריך התם יולא ונכנס למתלה לא והתן אין השומר צריך כו' ומה ראייה היא זו שאני הכא שיש מפתח וחומס וי"ל דה"פ בעיר שכולה עובדי כוכבים אסור אף ביש מפתח וחומס ועלה מפרס (א) אין השומר צריך כו' אלא אפילו יולא ונכנס ומתוך שהעמיד ר"מ כולה שמעתין נמפתח וחומס ואפילו הכי מטהר יינו של עובד כוכבים ברשות עובד כוכבים אסור כיון שלא כתב לו התקבלתי מתחלה היה ר"מ רוצה לאסור אותם היינו שקוין העובדי כוכבים מישראל ומוליקין אותם ממקום הו"ל למקום היוקר ואע"פ שמחמיימים אותם חומס סמוך חומס בנחית מלא שמוקים ופוליס כפוליס מלא ומה ומנח זה דהא מנח המטהר יינו של עובד כוכבים כו' בעיר שכולה עובדי כוכבים אסור אע"פ שיש מפתח וחומס וכיון דקיימא לן כ"כ"א דשרי בנחום אחד אין לנו לחלק בין חומס אחד לחומס בתוך חומס דכי אסרנא חומס אחד נאסר גם שני חוממות ואחרי כן מלא טעם להחיר דדוקא מטהר יינו של עובד כוכבים שנקחו העובד כוכבים בכרמו ולא טרחה בו ויאל בקל לזיף אבל הכא כיון שטורח כל כך שלוקח אותו מישראל וגם מחמיו חומס בתוך חומס ונושא להשמכר בו אין לירא שיערה ויזייף פ"ח יפסידו טרחה ועל סמך הירא זה עמה יין שהובא ממלכ"ל צ"ה הענין ועוד אחרת נענין שלחמות יין ביד עובד כוכבים לעיל שפירק אין מעמדין (דף ג.) ד"ה דלמח וס': ד"ה השולח: והא"כ רוב"ץ. ואע"ג דתקנת עורא"י לא היהא אלא שיעברו בערי ננות ישראל שלא יתגנו על צעליהן לפי דרכם היו עובדים שם: **וחלון** ברשות הרבים דמי. פ"י כקונטרס ל"א חלון של ישראל פתוח כנגד פתח הבית ואם הבית שהיין בו סגור דליכא למיחש שיכנס (א) בה העובד כוכבים ואפילו הוא פתוח אין לחוש שיכנס בו ויסגור בעדו דמרתח מישראל שכנגדו כיון שאין העובד כוכבים דר בבית היין ודוקא ביום אבל בלילה אסור:

